

Sygn. akt I CSK 3779/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa M. W.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. akt I ACa 53/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność umowy numer [...] o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych „M.” waloryzowany kursem CNF zawartej pomiędzy M. W. a Bank S.A. z siedzibą w W. 7 lipca 2008 r. w całości (pkt I) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3 300,87 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 11 lipca 2018 r. do dnia zapłaty (pkt II).

Wyrokiem z 2 grudnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanego.

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do potrzeby odpowiedzi na pytania: 1. jakie są konsekwencje stwierdzenia bezskuteczności normy przeliczeniowej, określającej zasady ustalania wartości waluty obcej, w umowie kredytu indeksowanego zawartej przed 24 stycznia 2009 r., w której zobowiązanie wyrażono w walucie obcej z równoczesnym zastrzeżeniem, że płatności będą dokonywane w pieniądzu krajowym, chyba że klient podpisze aneks do umowy, umożliwiający płatność w walucie waloryzacji; 2. czy dopuszczalne jest w polskim porządku prawnym przyjęcie sankcji nieobowiązania umowy, gdy art. 385¹ § 2 k.c. wprost stanowi, że strony są związane umową w pozostałym zakresie (tj. z wyłączeniem postanowienia uznanego za niedozwolone), a jeśli tak, to jak należy rozumieć sankcję nieobowiązania umowy w rezultacie wyłączenia nieuczciwych warunków umownych, w szczególności, czy sankcja braku obwiązania umowy jest równoznaczna z nieważnością bezwzględną i uzasadnia zastosowanie art. 58 § 1 k.c., czy też jest to sankcja unieważnialności, która może nastąpić jako rezultat konstytucyjnego orzeczenia sądu?; 3. czy art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 4 ust. 1 i art. 5 dyrektywy 93/13 EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że spełnienie wymogu sformułowania treści klauzuli umowy kredytu zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, ustalającej cenę zakupu i sprzedaży waluty obcej, do której kredyt jest indeksowany na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, tak aby konsument mógł zrozumieć sposób ustalania kursu wymiany waluty obcej stosowanego w celu obliczenia kwoty rat kredytu, należy badać z uwzględnieniem wykazania się przez konsumenta przy zawieraniu umowy cechami bycia dostatecznie uważnym i racjonalnym?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawione problemy prawne, dotyczące umowy kredytu, zostały już rozstrzygnięte w wyrokach Sądu Najwyższego: z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 i 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22 oraz w wyroku TSUE z 8 września 2022 r. (C-80/21, C-81/21, C-82/21, Deutsche Bank Polska i Bank Millennium).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

I.n